

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT

MIGUEL POIARES MADURO

föredraget den 18 januari 2006¹

1. Detta fördragsbrottsförfarande kräver att domstolen för första gången tar ställning till ett påstående om att en medlemsstat har åsidosatt artikel 292 EG och artikel 193 EA. Kommissionen anser att Irland har åsidosatt dessa bestämmelser, samt artikel 10 EG och artikel 192 EA, genom att hänskjuta en tvist med en annan medlemsstat (Förenade kungariket) till en skiljedomstol som tillsatts enligt Förenta nationernas havsrättskonvention (nedan kallad Unclos).

2. I artikel 292 EG och den likalydande motsvarigheten i artikel 193 EA anges följande: "Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag på annat sätt än som bestämts genom fördraget." För att fastställa huruvida dessa bestämmelser har åsidosatts måste domstolen avgöra om de frågor som Irland har hänskjutit till skiljedomstolen omfattas av gemenskapsrätten.

I — Bakgrund och det administrativa förfarandet

3. Förevarande mål har sitt ursprung i en tvist mellan Irland och Förenade kungariket avseende driften av en MOX-anläggning i Sellafield, i nordvästra England, vid kusten till Irländska sjön. Anläggningen är konstruerad för återanvändning av plutonium från utbränt kärnbränsle, genom att plutoniumdioxid blandas med utarmad urandiioxid och omvandlas till blandoxidbränsle (MOX), vilket kan användas som bränsle i kärnkraftverk.

4. Förenade kungariket gav sitt godkännande till att en MOX-anläggning byggdes av British Nuclear Fuel plc (nedan kallat BNFL) efter att en studie om miljöpåverkan hade offentliggjorts av BNFL år 1993. Anläggningen färdigställdes år 1996. Efter att ha genomfört fem offentliga utredningar avseende frågan huruvida MOX-anläggningen var ekonomiskt motiverad gav Förenade kungariket den 3 oktober 2001 BNFL tillstånd att driva anläggningen och tillverka MOX.

1 — Originalspråk: portugisiska.

5. Irland påstod att Förenade kungariket hade gjort sig skyldigt till ett flertal överträdelser av Unclos och inledde därför den 25 oktober 2001 ett förfarande avseende MOX-anläggningen mot Förenade kungariket vid en skiljedomstol tillsatt i enlighet med bilaga VII till Unclos.²

6. Den 20 juni 2002 hölls ett möte mellan Irland och kommissionen avseende tvisten kring MOX-anläggningen.³ Den 15 maj 2003 tillsände kommissionen Irland en formell underrättelse, i vilken den angav att den ansåg att Irland hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 10 EG och 292 EG samt artiklarna 192 EA och 193 EA genom att inleda ett förfarande mot Förenade kungariket i enlighet med Unclos.

2 — Dessutom hänsköt Irland den 9 november 2001, med tillämpning av artikel 290.5 Unclos, en begäran till Internationella havsrättsdomstolen (ITLOS) om interimistiska åtgärder, nämligen vilandeförklaring av tillståndet för MOX-anläggningen och ett stopp för internationella transporter av radioaktivt material med anknytning till MOX-anläggningen. ITLOS beslutade om vissa interimistiska åtgärder som inte var desamma som dem som hade begärts av Irland: ITLOS, beslut av den 3 december 2001 i mål nr 10, *The MOX Plant Case* (Irland mot Förenade kungariket), Interimistiska åtgärder, Reports of Judgments, Advisory Opinions and Orders 5 (2001), del II, s. 51–54.

3 — Irland hade inlett ett närliggande tvistlösningsförfarande mot Förenade kungariket med tillämpning av Konventionen om skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten (OSPAR). Irland hävdade att Förenade kungariket hade åsidosatt artikel 9 i OSPAR-konventionen. Den skiljedomstol som hade tillsatts enligt OSPAR ogillade Irlands krav: slutligt avgörande av den 2 juli 2003 i tvisten avseende tillgång till information enligt artikel 9 i OSPAR-konventionen (Irland mot Förenade kungariket). Förfarande fördragsbrottsförfarande mot Irland avser endast inledandet av tvistlösningsförfarande i enlighet med Unclos.

7. Genom en skrivelse av den 15 juli 2003 förklarade Irland att man inte delade kommissionens åsikter. Den 19 augusti 2003 riktade kommissionen ett motiverat yttrande till Irland avseende inledandet av ett tvistlösningsförfarande angående MOX-anläggningen gentemot Förenade kungariket enligt Unclos. Den 16 september 2003 svarade Irland att man fortfarande inte var övertygad av kommissionens argument. Kommissionen väckte talan vid domstolen den 15 oktober 2003.

II — Saken

8. Det är endast sällan som domstolen har getts anledning att avgöra en tvist mellan två medlemsstater.⁴ Likafullt har domstolen, med tillämpning av artikel 220 EG i förening med artikel 227 EG, och artikel 136 EA i förening med artikel 142 EA, behörighet avseende sådana tvister i de fall då de rör tillämpningen och tolkningen av EG- eller Euratomfördraget.⁵

4 — Hittills har fem sådana tvister hänskjutits till domstolen. I två fall ledde förfarandena till dom: dom av den 4 oktober 1979 i mål 141/78, Frankrike mot Förenade kungariket (REG 1979 s. 2923, svensk specialutgåva, volym 4, s. 557), och av den 16 maj 2000 i mål C-388/95, Belgien mot Spanien (REG 2000, s. I-3123). Två mål har återkallats och strukits från registret (beslut av den 15 februari 1977 i mål 58/77, Irland mot Frankrike, ej publicerat i rättsfallsamlingen, och beslut av den 27 november 1992 i mål C-349/92, Spanien mot Förenade kungariket, ej publicerat i rättsfallsamlingen). Ett mål är ännu inte avgjort: mål C-145/04, Spanien mot Förenade kungariket.

5 — Andra bestämmelser i EG-fördraget och Euratomfördraget enligt vilka tvister mellan medlemsstaterna kan hänskjutas till domstolen är artiklarna 88.2 EG, 95.9 EG, 239 EG och 298 EG samt artikel 154 EA.

9. I artikel 292 EG och artikel 193 EA föreskrivs att denna behörighet är exklusiv. Genom dessa bestämmelser tillsammans inrättas något som har kallats ett "behörighetsmonopol" för domstolen avseende tvister mellan medlemsstater rörande tillämpningen och tolkningen av gemenskapsrätten.⁶

10. Domstolens exklusiva behörighet i tvister mellan medlemsstater beträffande gemenskapsrätten är ett medel för att bibehålla autonomi i gemenskapens rättssystem.⁷ Denna säkerställer att medlemsstaterna inte ådrar sig rättsliga åligganden enligt internationell rätt som kan strida mot deras skyldigheter enligt gemenskapsrätten. I grunden är artikel 292 EG och artikel 193 EA uttryck för den lojalitetsplikt gentemot det rättssystem som har inrättats genom gemenskapsfördragen. Medlemsstaterna har kommit överens om att lösa sina tvister på de sätt som föreskrivs i fördragen, och de måste avstå från att hänskjuta tvister avseende fördragen till andra tvistlösningsmetoder.⁸

11. Kommissionen har hävdats att Irland har åsidosatt denna regel genom att hänskjuta sin tvist med Förenade kungariket avseende MOX-anläggningen till tvistlösning vid en skiljedomstol som har tillsatts i enlighet med Unclos. Den huvudsakliga fråga som skall avgöras av denna domstol avser huruvida den tvisten berör gemenskapsrätten. Domstolen måste granska och jämföra dels omfattningen av dess behörighet, dels föremålet för den tvist som har hänskjutits till skiljedomstolen.

12. Vid skiljedomstolen har Irland gjort gällande att Förenade kungariket har åsidosatt tre olika skyldigheter. För det första, skyldigheten att utföra en ordentlig bedömning av de potentiella verkningarna på den marina miljön i Irländska sjön av godkännandet av MOX-anläggningen. I detta avseende har Irland hänvisat till artikel 206 Unclos. För det andra, skyldigheten att samarbeta med Irland, då de båda staterna har stränder vid det halvslutna havet Irländska sjön, genom att vidta nödvändiga åtgärder för att bevara den marina miljön i detta hav. I detta avseende har Irland hänvisat till artiklarna 123 och 197 i Unclos. För det tredje, skyldigheten att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda och bevara den marina miljön i Irländska sjön. I detta avseende har Irland åberopat artiklarna 192, 193, 194, 207, 211, 213 och 217 Unclos.

6 — Mackel, N., "Article 292 (ex-article 219)", i Léger, P. (ed.), *Commentaire article par article des traités UE et CE*, Dalloz/Bruylant, Paris/Bryssel, 2000, s. 1874. Med liknande ord: Lasok, K., och Lasok, D., *Law and institutions of the European Union*, Reed Elsevier, 2001, s. 371. EKSG-fördraget innehöll en liknande bestämmelse, artikel 87 KS. Angående skillnaden i ordalydelse mellan denna bestämmelse och artikel 292 EG/artikel 193 EA, se Herzog, P., "Article 219", i Smit/Herzog, *The law of the European Community: a commentary on the EEC Treaty*, Bender, New York (1976-), under 6-170.1-2.

7 — Yttrande 1/91 av den 14 december 1991 (REG 1991, s. I-6079; svensk specialutgåva volym 11, s. I-533), punkt 35.

8 — Van Panhuys, H.F., "Conflicts between the law of the European Communities and other rules of international law", 3 *Common Market Law Review* 420 (1966), s. 445.

13. Irlands och kommissionens ståndpunkter avseende omfattningen av domstolens behörighet vad gäller tvisten rörande MOX-

anläggningen är varandras diametrala motsatser. Enligt Irland omfattas ingen av de tvistiga frågorna av domstolens behörighet. Kommissionen å andra sidan har hävdad att hela tvisten omfattas av domstolens behörighet. Med avseende på detta förfarande är det emellertid inte nödvändigt att fastställa huruvida tvisten om MOX-anläggningen helt faller inom domstolens behörighet. Det räcker att undersöka om åtminstone en del av sakfrågan i tvisten regleras i gemenskapsrätten. Om det skulle vara fallet skall man enligt min mening anse att det föreligger ett åsidosättande av artikel 292 EG eller, i förekommande fall, artikel 193 EA.

14. Detta innebär inte att domstolens behörighet omfattar hela tvisten, endast på grund av att en del av tvisten omfattas av gemenskapsrätten. En tvist kan till en stor eller kanske övervägande del falla utanför domstolens behörighet och endast en eller ett par av de omtvistade frågorna omfattas av dess behörighet. Under sådana omständigheter utesluter emellertid artikel 292 EG — eller artikel 193 EA — inte desto mindre att hela tvisten, inklusive de delar som omfattas av gemenskapsrätten, hänskjuts till en annan tvistlösningsmetod än de tvistlösningsmetoder som föreskrivs i gemenskapsfördragen. Det finns när allt kommer omkring inte någon tröskel i de regler som fastställer domstolens behörighetsmonopol. Närhelst gemenskapsrätten berörs är medlemssta-

terna skyldiga att lösa sina tvister inom gemenskapen.⁹

15. Kommissionen har framfört tre anmärkningar. För det första har den hävdad att de bestämmelser i Unclos som Irland har åberopat vid skiljedomstolen utgör en del av gemenskapsrätten och därmed omfattas av domstolens exklusiva behörighet att avgöra tvister mellan medlemsstaterna. Följaktligen utgör inledandet av ett skiljeförfarande mot en annan medlemsstat avseende de berörda bestämmelserna i Unclos ett åsidosättande av artikel 292 EG. För det andra anser kommissionen att Irland har åsidosatt artikel 292 EG och artikel 193 EA genom att anmoda skiljedomstolen att tillämpa bestämmelser från vissa gemenskapsdirektiv. För det tredje har den hävdad att Irland, genom att inleda ett sådant förfarande, har åsidosatt den samarbetskyldighet som följer av artikel 10 EG och artikel 192 EA.

16. Jag kommer i det följande att granska dessa anmärkningar i tur och ordning.

9 — Detta betyder inte nödvändigtvis att medlemsstaterna alltid nogsamt skall avskilja de gemenskapsrelaterade delarna från en tvist dem emellan för att hänskjuta endast dessa till domstolen, medan den resterande delen av tvisten hänskjuts till en annan tvistlösningsmetod. En sådan lösning skulle i teorin överensstämma med artikel 292 EG eller artikel 193 EA. I praktiken kan det emellertid vara att föredra att hänskjuta "hybridtvister" mellan medlemsstaterna — som avser såväl frågor som omfattas som frågor som inte omfattas av domstolens behörighet — i deras helhet till domstolen med tillämpning av artikel 239 EG eller artikel 154 EA.

III — Domstolens behörighet avseende bestämmelser i Unclos

17. Unclos är ett blandat avtal. Vid den tidpunkt då Irland hänsköt tvisten med Förenade kungariket till skiljedomstolen var Europeiska gemenskapen och 14 av dess dåvarande medlemsstater parter till Unclos.¹⁰ Gemenskapen och de medlemsstater som var parter till Unclos vid den i det förevarande målet aktuella tidpunkten har åtagit sig skyldigheter enligt Unclos inom sina respektive behörighetsområden.¹¹ Till exempel har gemenskapen åtagit sig skyldigheter beträffande bevarande och förvaltning av havsfiskeresurser, medan medlemsstaterna har åtagit sig skyldigheter beträffande gränsdragning i havsområden.¹²

18. Kommissionen anser att de bestämmelser i Unclos som åberopats av Irland gent-

10 — Alla medlemsstater hade ratificerat Unclos, utom Danmark. Nu har alla medlemsstater ratificerat Unclos.

11 — Se artiklarna 4 och 5 i bilaga IX till Unclos och Europeiska gemenskapens förklaring av den 1 april 1998 enligt artikel 5.1 i bilaga IX till Unclos och artikel 4.4 i avtalet om genomförande av del XI i Unclos. Förklaringen kommer att beaktas nedan i punkterna 35 och 36.

12 — Detta är när allt kommer omkring frågor som omfattas av gemenskapens respektive medlemsstaternas exklusiva behörighet.

emot Förenade kungariket omfattas av domstolens behörighet, eftersom de omfattas av gemenskapens behörighet och ingicks av denna. I detta sammanhang har kommissionen betonat att miljöskyddet utgör ett av gemenskapens uttryckliga syften, för vilket denna har extern behörighet. Kommissionen har vidare påpekat att rådets beslut 98/392/EG¹³, genom vilket Europeiska gemenskapen ingick Unclos, också grundade sig på artikel 130s i EG-fördraget (nu artikel 175 EG).

19. I motsats till detta anser Irland att det inte har skett någon överföring av behörighet från medlemsstaterna till gemenskapen inom de områden där Irland har en tvist med Förenade kungariket. Irland har hävdat att gemenskapen är en avtalslutande part i förhållande till Unclos endast med avseende på de områden som omfattas av dess exklusiva externa behörighet. Till den del det föreligger gemenskapsrättsakter avseende de frågor som avses i tvisten om MOX-anläggningen, innehåller dessa rättsakter minimiregler som inte påverkas av bestämmelserna i Unclos. Enligt Irland följer

13 — Rådets beslut 98/392/EG av den 23 mars 1998 om Europeiska gemenskapens ingående av Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 och avtalet av den 28 juli 1994 om genomförande av del XI i denna konvention (EGT L 179, s. 1).

det av detta att dessa bestämmelser inte har blivit en del av gemenskapsrätten och att domstolen inte är behörig att pröva frågan om Irlands krav gentemot Förenade kungariket enligt Unclos.

20. Innan jag granskar dessa argument skall jag kortfattat gå igenom relevant rättspraxis avseende omfattningen av domstolens behörighet vad gäller blandade avtal.

21. Domstolen har vid upprepade tillfällen uttalat att dess behörighet omfattar bestämmelser i blandade avtal.¹⁴ Särskilt i domen i målet Haegeman angav domstolen att bestämmelserna i fråga utgjorde en integrerad del av gemenskapens rättsordning.¹⁵ Följaktligen är domstolen behörig att i ett förhandsavgörande uttala sig om tolkningen av sådana bestämmelser och även behörig att avkunna dom om gemenskapens medlemsstater underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt ifrågakvarande avtal.¹⁶ Det kan emellertid inte utifrån domstolens rättspraxis dras slutsatsen att alla bestämmelser i ett blandat avtal automatiskt omfattas av domstolens behörighet. Domstolen använder ett

mer grannliga tillvägagångssätt. Den anser att "blandade avtal som ingås av gemenskapen, [dess] medlemsstater och tredje land [har] samma ställning i gemenskapens rättsordning som de rena gemenskapsavtalen i fråga om bestämmelser som omfattas av gemenskapens behörighet"¹⁷.

22. Om gemenskapen har åtagit sig skyldigheter enligt ett blandat avtal, utgör dessa normer som gemenskapen är bunden av en del av gemenskapsrätten.¹⁸ I den egenskapen är de bindande för gemenskapen och dess medlemsstater,¹⁹ och de omfattas av domstolens behörighet.²⁰ Det föreligger inget

14 — Generaladvokaten Tesausors förslag till avgörande i mål C-53/96, Hermès mot FHT (REG 1998, s. I-3603), punkt 8.

15 — I Haegemanmålet begärdes att domstolen genom ett förhandsavgörande skulle tolka vissa handelsbestämmelser i EEG:s associationsavtal med Grekland. Beträffande sin behörighet angav domstolen följande: "Bestämmelserna i avtalet utgör en integrerad del av gemenskapens rättsordning från och med dagen för avtalets ikraftträdande. ... [D] omstolen [är] följaktligen behörig att meddela förhandsavgörande om tolkningen av detta avtal" (dom av den 30 april 1974 i mål 181/73, Haegeman (REG 1974, s. 449); svensk specialutgåva, volym 2, s. 281), punkterna 5 och 6; se även dom av den 26 oktober 1982 i mål 104/81, Kupferberg (REG 1982, s. 3641); svensk specialutgåva, volym 6, s. 531), punkt 13, och yttrande 1/91 av den 14 december 1991 (REG 1991, s. 6079); svensk specialutgåva, volym 11, s. I-533), punkterna 37 och 38).

16 — Yttrande 1/91, nämnt ovan, punkt 38.

17 — Dom av den 7 oktober 2004 i mål C-239/03, kommissionen mot Frankrike (REG 2004, s. I-9325), punkt 25 (min kursivering). Se även dom av den 19 mars 2002 i mål C-13/00, kommissionen mot Irland (REG 2002, s. I-2943), punkt 14, och, för ett liknande resonemang, dom av den 30 september 1987 i mål 12/86, Demirel (REG 1987, s. 3719; svensk specialutgåva, volym 9, s. 175), punkt 9.

18 — Dom av den 14 december 2000 i mål C-300/98, Dior m.fl. (REG 2000, s. I-11307), punkt 33. Se även generaladvokaten Reischls förslag till avgörande i mål 65/77, Razanatsimba (REG 1977, s. 2229; svensk specialutgåva, volym 3, s. 487), på s. 2243: "Det enda villkoret [för att domstolen skall ha behörighet att behandla de frågor som har framställts] är att gemenskapen måste vara bunden av avtalet i fråga och att den även måste vara bunden av den bestämmelse som skall tolkas."

19 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 november 1975 i mål 38/75, Nederlandse Spoorwegen (REG 1975, s. 1450), punkt 16.

20 — Med tillämpning av artiklarna 300.2 EG och 220 EG. Se även Schermers, H.G., och Waelbroeck, D.F., *Judicial protection in the European Union*, Kluwer Law International, Haag/London/New York, 2001, s. 296 och s. 297.

tvivel om att gemenskapen har åtagit sig skyldigheter enligt en bestämmelse i ett blandat avtal, när denna bestämmelse är tillämplig på frågor som omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet — såsom var fallet i fråga om handelsbestämmelserna i målet Haegeman. I motsats till detta är det medlemsstaterna och inte gemenskapen som har åtagit sig skyldigheter enligt en viss bestämmelse, om denna bestämmelse endast är tillämplig på frågor som omfattas av medlemsstaternas exklusiva behörighet.²¹

23. Frågan blir svårare när en bestämmelse i ett blandat avtal kan vara tillämplig på ett område som omfattas av såväl gemenskapens som medlemsstaternas behörighet. Det skall påpekas att inom ett område som miljöpolitiken, för vilket det i fördraget föreskrivs

en parallell behörighet,²² får såväl gemenskapen som medlemsstaterna åta sig skyldigheter gentemot tredjeländ. Så snart gemenskapen har åtagit sig sådana skyldigheter, eller när den har antagit interna regler, är emellertid medlemsstaterna förhindrade att ingå avtal om förpliktelser som kan inverka på dessa gemensamma bestämmelser.²³

24. Såväl Irland som den svenska regeringen har hävdad att Europeiska gemenskapen endast utövade sin *exklusiva* externa behörighet beträffande skydd för den marina miljön när den ingick Unclos. Irland har vidare hävdad att de bestämmelser som är tillämpliga i tvisten om MOX-anläggningen inte omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet, eftersom dessa bestämmelser endast innehåller minimiregler och därmed inte är av en sådan art att de påverkar gemenskapens gemensamma regler.²⁴ Till stöd för sin ståndpunkt har Irland åberopat

21 — I en sådan situation har domstolen inte behörighet avseende den bestämmelsen (se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Tesausros förslag till avgörande i det ovan nämnda målet Hermès mot FHT, punkt 19). En bestämmelse i ett blandat avtal kan emellertid också vara tillämplig *både* på situationer som omfattas av nationell rätt *och* på situationer som omfattas av gemenskapsrätten. Det skall här erinras om att domstolen i sådana fall har behörighet att tolka bestämmelsen inom ramen för ett förhandsavgörande, även beträffande situationer som omfattas av nationell rätt (domen i det ovan nämnda målet Hermès mot FHT, punkterna 32 och 33; se även dom av den 13 september 2001 i mål C-89/99, Schieving-Nijstad m.fl. (REG 2001, s. I-5851), punkt 30). Grunden för denna del av domstolens behörighet är skyldigheten för medlemsstaterna och gemenskapens institutioner att samarbeta (dom av den 14 december 2000 i de förenade målen C-300/98 och C-392/98, Dior m.fl., REG 2000, s. I-11307, punkt 38). I detta ämne, se Heliskoski, J., "The Jurisdiction of the European Court of Justice to Give Preliminary Rulings on the Interpretation of Mixed Agreements", (2000) 4 *Nordic Journal of International Law/European Foreign Affairs Review* 25–52.

22 — Avdelning XIX i fördraget. Gemenskapens behörighet att ingå avtal med tredjeländer medges uttryckligen i artikel 174.4 EG.

23 — Dom av den 31 mars 1971 i mål 22/70, kommissionen mot rådet (AETR) (REG 1971, s. 263; svensk specialutgåva, volym 1, s. 551), punkt 17. Se även domarna av den 5 november 2002 i de så kallade open skies-målen: mål C-466/98, kommissionen mot Förenade kungariket (REG 2002, s. I-9427), mål C-467/98, kommissionen mot Danmark (REG 2002, s. I-9519), mål C-468/98, kommissionen mot Sverige (REG 2002, s. I-9575), mål C-472/98, kommissionen mot Luxemburg (REG 2002, s. I-9741), mål C-475/98, kommissionen mot Österrike (REG 2002, s. I-9797), och mål C-476/98, kommissionen mot Tyskland (REG 2002, s. I-9855).

24 — I detta avseende stöder sig Irland på yttrande 2/91 av den 19 mars 1993 (REG 1993, s. I-1061; svensk specialutgåva, volym 14, s. I-59). Se särskilt punkt 18.

den förklaring om behörighet som gemenskapen gjorde vid den tidpunkt då den bekräftade Unclos.²⁵

den marina miljön, har utövat såväl sin exklusiva som sin icke exklusiva externa behörighet på miljöskyddsområdet när den anslöt sig till Unclos.

25. Om Irland skulle ha rätt när det påstår att gemenskapen endast utövade sin exklusiva externa behörighet, så skulle domstolen verkligen noggrant behöva granska omfattningen av den behörigheten — på samma sätt som den gjorde i domarna i open skies-målen²⁶ — för att kunna avgöra huruvida de relevanta bestämmelserna i Unclos har kommit att omfattas av domstolens behörighet som en del av gemenskapens rättsordning.

26. Enligt min mening är emellertid antagandet att gemenskapen, när den ingick Unclos, endast agerade inom ramen för sin exklusiva behörighet felaktigt.

27. Unclos ingicks på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 98/392. Såsom kommissionen mycket riktigt har påpekat är detta beslut bland annat baserat på artikel 130s i fördraget. Det framstår därför som om gemenskapen, beträffande de bestämmelser i Unclos som gäller skydd för

28. Detta bekräftas dessutom av den omständigheten att ett stort antal gemenskapsbestämmelser redan förelåg inom detta område vid den tidpunkt då Unclos ingicks.

29. I detta avseende har kommissionen hävdats att två tidigare fördragsbrottsförfaranden avseende blandade avtal kan tillämpas analogt: målet kommissionen mot Irland²⁷ och målet kommissionen mot Frankrike. I bägge målen ansåg domstolen att den var behörig, och noterade att de avtal som var i fråga ”i stor utsträckning omfattas av gemenskapens behörighet”.²⁸ Jag är emellertid endast delvis övertygad av kommissionens jämförelse. Enligt min mening kan en parallell dras till målet kommissionen mot Frankrike, men inte till målet kommissionen mot Irland.

30. I sin dom i målet kommissionen mot Irland, behandlade domstolen frågan huruvida den var behörig i fråga om fördrags-

25 — Förklaring av den 1 april 1998 av Europeiska gemenskapen enligt artikel 5.1 i bilaga IX till Unclos och artikel 4.4 i avtalet om tolkningen av del XI i Unclos (nedan kallad förklaringen).

26 — Se ovan fotnot 23.

27 — Nämnt ovan.

28 — Domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 27; domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Irland, punkt 16.

brottsförfarandet avseende Irlands underlåtenhet att inom den föreskrivna tidsfristen ansluta sig till Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Parisakten). Domstolen ansåg sig behörig, eftersom Bernkonventionen omfattade ett område som "i stor utsträckning omfattas av gemenskapens behörighet".²⁹ Denna mening måste emellertid förstås i det särskilda sammanhanget att målet rörde underlåtenheten att uppfylla skyldigheten att *ansluta sig* till Bernkonventionen.³⁰ Såsom generaladvokaten Mischo påpekade är Bernkonventionen, trots att den inte i sin helhet omfattas av gemenskapens behörighet, odelbar, och en stat kan inte ansluta sig till en del av den. Därför är, av samma anledning, den gemenskapsrättsliga skyldigheten att ansluta sig till Bernkonventionen odelbar.³¹

31. Målet kommissionen mot Frankrike, å andra sidan, avsåg inte en skyldighet att ansluta sig till ett internationellt avtal. Det avsåg ett fördragsbrottsförfarande mot Frankrike för att denna stat hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser i konventionen om skydd av Medelhavet mot förorening och i ett protokoll till denna. Domstolen ansåg att "[e]ftersom en talan om fördragsbrott endast kan avse åsidosättande av förpliktelser som följer av gemenskapsrätten skall domstolen

bedöma om de förpliktelser som åligger Frankrike och som utgör talans föremål omfattas av gemenskapsrätten".³² Domstolen noterade att föremålet för konventionen och protokollet "i stor utsträckning" sammanföll med föremålet för olika gemenskapsrättsakter, och den uttalade att det förelåg "ett gemenskapsintresse av att såväl gemenskapen som medlemsstaterna iakttar de åtaganden som undertecknats i [konventionen och protokollet]".³³ Domstolen slog därefter fast att den var behörig, trots att fördragsbrottsförfarandet avsåg utsläpp av sötvatten och slam i den marina miljön, vilket ännu inte gjorts till föremål för intern gemenskapslagstiftning.³⁴

32. På samma sätt som i det förevarande målet avsåg målet kommissionen mot Frankrike ett internationellt avtal som hade ingåtts av både gemenskapen och medlemsstaterna. Dessutom gjorde svarandemedlemsstaten i målet kommissionen mot Frankrike också gällande att domstolen inte var behörig avseende skyldigheterna i fråga, eftersom de inte omfattades av gemenskapens externa behörighet. Domstolen godtog inte det påståendet. Den tolkade omfattningen av sin behörighet i ljuset av intresset av att

29 — Domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Irland, punkt 16.

30 — Se särskilt punkterna 19 och 23 i domen.

31 — Generaladvokaten Mischos förslag till avgörande i målet kommissionen mot Irland, punkt 52.

32 — Domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 23.

33 — Punkt 29 i domen.

34 — Punkterna 30 och 31 i domen. Se även domstolens dom av den 15 juli 2004 avseende begäran om förhandsavgörande i mål C-213/03, *Pêcheurs de l'étang de Berre* (REG 2004, s. I-7357), angående samma konvention. Domstolen svarade på den nationella domstolens frågor utan att uttryckligen behandla sin behörighet avseende bestämmelserna i konventionen och protokollet.

skydda enhetligheten i gemenskapens föreliggande rättsordning.

33. Domstolens påpekande i punkt 27 i domen, att de bestämmelser som var i fråga avsåg "ett område som i stor utsträckning omfattas av gemenskapens behörighet",³⁵ kan lätt missförstås som att det skulle innebära att domstolen avkunnade dom i ett fördragsbrottsmål avseende förpliktelser som uppkom utanför gemenskapsrättens tillämpningsområde. Detta kan naturligtvis inte vara fallet.³⁶ Enligt min mening innebär domen att domstolen ansåg att gemenskapen, på området för utsläpp av sötvatten och slam i den marina miljön, genom att ingå avtalet hade utövat sin icke exklusiva behörighet. Med andra ord kan ingåendet av ett internationellt avtal i sig utgöra ett sätt att utöva gemenskapens icke exklusiva behörighet, oaktat tidigare antagen intern gemenskapslagstiftning. På samma sätt som i det förevarande målet innebär detta att gemenskapen, när den ingick avtalet, till den del den använde sig av en rättslig grund som ger en extern behörighet, utövade denna behö-

righet såväl inom områden där den är exklusiv som inom områden där den inte är exklusiv.³⁷ Gemenskapen har därmed åtagit sig internationella förpliktelser inom dessa områden, vilka därmed omfattas av domstolens behörighet såsom förpliktelser som följer av gemenskapsrätten.³⁸

34. I motsats till vad Irland har påstått, leder förklaringen "om Europeiska gemenskapens behörighet med avseende på sakområden som omfattas av konventionen" inte till en annan slutsats.

35. Under rubriken "Områden där gemenskapen delar behörighet med sina medlemsstater", anges följande i förklaringen:

"Vad gäller bestämmelser om sjötransporter och sjötrafiksäkerhet och förebyggande av havsföroreningar ... har gemenskapen exklusiv behörighet endast i den utsträckning som bestämmelserna i konventionen eller de rättsliga instrument som antagits för till-

35 — Min kursivering.

36 — Som domstolen angav i punkt 23 i sin dom kan en talan om fördragsbrott "endast ... avse åsidosättande av förpliktelser som följer av gemenskapsrätten". Domstolen undersökte därför "[huruvida] de förpliktelser som åligger Frankrike och som utgör talans föremål omfattas av gemenskapsrätten". Det är förvisso möjligt, särskilt vad gäller blandade avtal, att en medlemsstats underlåtenhet att uppfylla en skyldighet som följer av avtalet men som inte omfattas av gemenskapens behörighet kan hindra att gemenskapens syften uppnås och skada gemenskapens intressen. I sådana situationer har domstolen behörighet att döma i fördragsbrottsförfaranden. Fördragsbrottsförfarandet kan emellertid inte inledas som en direkt följd av en underlåtenhet att uppfylla de skyldigheter som följer av ett blandat avtal. Förfarandet måste i stället grundas på en underlåtenhet att uppfylla den skyldighet gentemot gemenskapen som följer av artikel 10 EG. Se även Hillion, C., *The evolving system of European Union external relations as evidenced in the EU Partnerships with Russia and Ukraine*, avhandling, Leiden 2005, s. 130.

37 — Konventionen om skydd för Medelhavet mot förorening och protokollet om skydd av Medelhavet mot förorening från landbaserade källor antogs genom rådets beslut 77/585/EG av den 15 juli 1977 respektive rådets beslut 83/101/EG av den 28 februari 1983, båda på grundval av artikel 235 i EG-fördraget (nu artikel 308 EG).

38 — Se domen i det ovan nämnda målet Dior m.fl., punkt 33. Se även ovan punkt 22.

lämpningen av dessa påverkar befintliga gemenskapsregler. När det finns gemenskapsregler men dessa inte påverkas, särskilt med avseende på minimiregler för gemenskapen, har medlemsstaterna behörighet utan att det påverkar gemenskapens behörighet inom området. I andra fall är medlemsstaterna behöriga.

En förteckning över tillämpliga gemenskapsrättsakter framgår av tillägget. Omfattningen av gemenskapens behörighet som följer av dessa texter skall bedömas i förhållande till de detaljerade bestämmelserna för varje åtgärd särskilt när dessa bestämmelser avser fastställandet av gemensamma regler.”

36. Enligt min mening är denna lydelse avsedd att återspegla domstolens rättspraxis, särskilt domen i AETR-målet och yttrande 2/91. Texten kan anses brista i tydlighet och i elegans, men den ger inte stöd för ståndpunkten att gemenskapen endast utövade sin exklusiva externa behörighet inom området för skydd av den marina miljön.

37. Det är således med rätta som kommissionen har hävdad att Irland har åberopat bestämmelser i Unclos som har blivit en del av gemenskapsrätten och därmed omfattas av domstolens behörighet.

38. Irland har hävdad att man skulle frångå ett adekvat rättsmedel enligt Unclos om det vidhölls att domstolen har exklusiv behörighet avseende frågor som omfattas av den konventionen.

39. Jag håller inte med. Det skall återigen hänvisas till det förfarande som föreskrivs i artikel 227 EG och möjligheten att begära interimistiska åtgärder med tillämpning av artikel 243 EG. Det skall dessutom noteras att artikel 282 Unclos uttryckligen medger andra tvistlösningsmekanismer än dem som föreskrivs i Unclos.³⁹ Därutöver får medlemsstaterna, även om de möter stora svårigheter, inte agera utanför gemenskapssammanhanget enbart på grund av att de anser att ett sådant alternativ skulle vara lämpligare.⁴⁰

40. Som ett andrahandsargument har Irland hävdad att för det fall bestämmelserna i Unclos skall anses ha inkorporerats i gemenskapsrätten, skall detta gälla även beträffande

39 — I artikel 282 Unclos, vars rubrik lyder "Förpliktelser enligt allmänna, regionala eller bilaterala överenskommelser", föreskrivs följande: "Om de konventionsstater som är parter i en tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention genom en allmän, regional eller bilateral överenskommelse eller på annat sätt kommit överens om att tvisten, på begäran av den ena parten, skall hänskjutas till ett förfarande som leder till bindande beslut, skall detta förfarande tillämpas i stället för de förfaranden som föreskrivs i denna del, såvida parterna i tvisten inte kommer överens om annat."

40 — Se analogt, dom av den 25 september 1979 i mål 232/78, kommissionen mot Frankrike (REG 1979, s. 2729; svensk specialutgåva, volym 4, s. 505), punkterna 7–9.

bestämmelserna i Unclos avseende tvistlösning. De tvistlösningsmetoder som föreskrivs i Unclos skulle därmed utgöra tvistlösningsmetoder som föreskrivs i "detta fördrag", i den mening som avses i artikel 292 EG.

41. Jag delar inte uppfattningen att Unclos tvistlösningssystem har inkorporerats i, och därmed ändrat, gemenskapens eget domstolssystem. Artikel 292 EG utgör ett hinder för att domstolens exklusiva behörighet genom ett internationellt avtal överförs på en annan domstol eller skiljedomstol.⁴¹ Det är därför inte möjligt att ingåendet av Unclos skulle ha resulterat i en överföring av domstolens behörighet att avgöra tvister mellan gemenskapens medlemsstater avseende tolkningen eller tillämpningen av gemenskapsrätten till en domstol som har inrättats i enlighet med Unclos.

42. Av ovan angivna skäl föreslår jag att domstolen fastställer att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 292 EG, genom att hänskjuta tvisten med Förenade kungariket avseende en MOX-anläggning till en skiljedomstol som har tillsatts i enlighet med bilaga VII till Unclos.

41 — Det ovannämnda yttrandet 1/91, punkt 35.

43. Eftersom Euratom inte är part till Unclos kan ovannämnda resonemang inte leda till samma slutsats avseende artikel 193 EA. För att bedöma påståendet att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 193 EA måste kommissionens andra anmärkning granskas.

IV — Irlands åberopande av gemenskapsrätten vid skiljedomstolen

44. Enligt kommissionen har Irland handlat i strid med sina skyldigheter enligt artikel 292 EG och artikel 193 EA genom att begära att gemenskapsrättsliga rättsakter skall tolkas och tillämpas av en domstol som inte hör till gemenskapen. Förenade kungariket stöder denna ståndpunkt. Kommissionen och Förenade kungariket har påpekat att Irland i sina inlagor till skiljedomstolen har nämnt direktiven 85/337/EEG,⁴² 90/313/EEG,⁴³

42 — Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 226), i dess lydelse enligt rådets direktiv 97/11/EG av den 3 mars 1997 (EGT L 73, s. 5). Direktivet ändrades senare genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 (EGT L 156, s. 17).

43 — Rådets direktiv 90/313/EEG av den 7 juni 1990 om rätt att ta del av miljöinformation (EGT L 158, s. 56; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 233).

80/836/Euratom,⁴⁴ 92/3/Euratom⁴⁵ och 96/29/Euratom⁴⁶ samt bestämmelser i OSPAR-konventionen.⁴⁷

45. Irland har hävdad att man inte begärde att skiljedomstolen skulle tillämpa gemenskapsrätten, utan att man endast hänvisade till direktiven som stöd för tolkningen av de skyldigheter som följde av Unclos. Irland har påpekat att man i en skrivelse till kommissionen av den 16 september 2003 högtidligen lovade att man skulle fortsätta att hänvisa till gemenskapsrättsakterna enbart i syfte att underlätta tolkningen av Unclos och att man inte skulle anmoda skiljedomstolen inrättad enligt Unclos att undersöka huruvida Förenade kungariket har åsidosatt någon gemenskapsrättslig regel eller rättsakt. Irland har hävdad att man inte har handlat i strid med sina skyldigheter enligt vare sig artikel 292 EG eller artikel 193 EA, eftersom man inte har framfört något klagomål som går ut på att Förenade kungariket skulle ha åsidosatt någon skyldighet enligt gemenskapsrätten.

44 — Rådets direktiv 80/836/Euratom av den 15 juli 1980 om ändring av direktiv om fastställande av de grundläggande normerna för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 246, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 3, s. 41).

45 — Rådets direktiv 92/3/Euratom av den 3 februari 1992 om övervakning och kontroll av transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen (EGT L 35, s. 24; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 10).

46 — Rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 159, s. 1).

47 — Konventionen om skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten, som ingåtts på gemenskapernas vägnar genom rådets beslut 98/249/EG av den 7 oktober 1997 (EGT L 104, 1998, s. 1).

46. Enligt min mening kan detta argument inte godtas.

47. Det framgår av Irlands inlagor till skiljedomstolen att hänvisningarna till gemenskapsrättsakter gjordes i ljuset av artikel 293.1 Unclos. Enligt den bestämmelsen skall skiljedomstolen ”tillämpa denna konvention och andra folkrättsliga regler som inte är oförenliga med denna konvention”.

48. I punkt 3 i sin ansökan av den 25 oktober 2001 har Irland angett att ”skiljedomstolen även kommer att ombes att, i den mån det är lämpligt, beakta bestämmelser i andra internationella rättsakter, däribland internationella konventioner och Europeiska gemenskapens lagstiftning”. I punkt 34 i sin ansökan har Irland hänvisat till artikel 293.1 Unclos och hävdad att ”bestämmelserna i Unclos skall tolkas genom hänvisning till andra internationella regler som är bindande för Förenade kungariket, däribland 1992 års OSPAR-konvention om skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten, direktiv 85/337/EEG och direktiven 80/836/Euratom och 96/239/Euratom”.

49. Dessutom har Irland, i den inlaga som man inkom med till den skiljedomstol som tillsatts enligt Unclos, hävdad att ”de folk-

rättsliga regler som den skiljedomstol som tillsatts enligt bilaga VII skall tillämpa ... kan återfinnas *såväl* i de relevanta bestämmelserna i Unclos *som* i 'andra folkrättsliga regler som inte är oförenliga' med konventionen".⁴⁸ Irland har vidare uppgett att "på dessa två sätt — genom att tolka allmänna bestämmelser i Unclos i ljuset av internationell rätt i ett vidare perspektiv, och genom instruktionen att tillämpa andra internationella regler, standarder och sedvanor — får Unclos en integrerande funktion varigenom den sammanför avtalsregler och sedvaneregler, samt regionala och globala regler".⁴⁹

de skyldigheter som föreskrivs i artikel 206 i Unclos och som exempel på [de andra folkrättsliga regler] som denna skiljedomstol skall tillämpa på den förevarande tvisten enligt artikel 293.1 Unclos".⁵⁰ I sin svarsinlaga har Irland angett att "vid tvister som avser den marina miljön och som omfattar överträdelse av vissa internationella regler eller standarder som har fastställts av en behörig internationell organisation eller en diplomatisk konferens", måste skiljedomstolen "beakta och tillämpa dessa internationella regler och standarder".⁵¹

50. I punkt 6.19 i sin inlaga, har Irland påpekat att hänvisningarna till relevanta gemenskapsregler inte har gjorts för att skiljedomstolen skall tillämpa dem som sådana, utan "för att de visar på hur allmänna skyldigheter i Unclos skall tolkas och tillämpas". Inte desto mindre gör Irland genomgående i sina därpå följande framställningar vid skiljedomstolen många hänvisningar till gemenskapsregler i samband med artikel 293.1 Unclos. Till exempel i den del av Irlands inlaga som avser skyldigheten att göra en lämplig bedömning av miljöpåverkan, under rubriken "Grunden för de juridiska skyldigheterna", har Irland bland andra rättsakter hänvisat till direktiv 85/337 och hävdad att "[d]essa rättsakter är av betydelse som vägledning vid tolkningen av

51. Mot bakgrund av dessa påståenden kan jag inte se att Irland inte har hävdad att Förenade kungariket har åsidosatt några skyldigheter enligt gemenskapsrätten.⁵² I vart fall har Irland begärt att skiljedomstolen skall fastställa att Förenade kungariket har åsidosatt skyldigheter enligt Unclos vilka, enligt Irlands egen tolkning av Unclos, sammanfaller med skyldigheter enligt

50 — Irlands inlaga, punkt 7.6.

51 — Irlands svarsinlaga, punkt 5.14. Se även punkt 5.36. "En skiljedomstol tillsatt enligt bilaga VII har till uppgift att på objektiva grunder fastställa omfattningen av en stats skyldigheter enligt Unclos. Det fastställandet kräver med nödvändighet att den bedömer huruvida en stat har till exempel vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra tillämpliga internationella regler och standarder till vilka det hänvisas i Unclos. Genom att ansluta sig till Unclos har Förenade kungariket samtyckt till att den skiljedomstol som har tillsatts i enlighet med bilaga VII gör detta fastställande."

52 — Såsom faktiskt en av ledamöterna i skiljedomstolen också påpekade. Se *The Mox Plant Case*, Proceedings Day Two, sidan 44 *in fine* (fråga ställd av Sir Arthur Watts KCMG QC till professor Vaughan Lowe, som var Irlands ombud).

48 — Punkt 6.1 i Irlands inlaga. Kursivering i originalet.

49 — I punkt 6.7 i Irlands inlaga.

gemenskapsrätten. I det avseendet har Irland anmodat skiljedomstolen att göra en tolkning av Förenade kungarikets skyldigheter enligt EG- och Euratomfördragen.⁵³

avstå från varje åtgärd som kan äventyra att fördragets mål uppnås”. Kommissionen har framfört två argument.

52. Mot bakgrund av vad som anförts ovan skall det anses att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 292 EG och artikel 193 EA, genom att hänskjuta en tvist avseende tolkningen och tillämpningen av EG- och Euratomfördraget till en skiljedomstol som har tillsatts i enlighet med bilaga VII till Unclos.

54. För det första har kommissionen hävdat att beträffande blandade avtal har medlemsstaterna en samarbetskyldighet enligt artikel 10.2 EG. Enligt kommissionen har Irland åsidosatt denna skyldighet genom att inleda ett tvistlösningsförfarande avseende bestämmelser som omfattas av gemenskapens behörighet. Ett sådant handlande kan förvirra tredjeländer avseende vem som företräder gemenskapen utåt och avseende sammanhållningen inom gemenskapen i dess roll som avtalspart, och detta kan i sin tur leda till stor skada för effektiviteten och koherensen i gemenskapens externa verksamhet.

V — Samarbetskyldigheten

53. Kommissionen har hävdat att Irland, utöver att ha underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 292 EG och artikel 193 EA, har åsidosatt artikel 10.2 EG och artikel 192.2 EA. I bägge bestämmelserna föreskrivs att medlemsstaterna ”skall

55. Det är enligt min mening inte nödvändigt för domstolen att behandla denna fråga. Föremålet för kommissionens anmärkning är huvudsakligen detsamma som föremålet för dess anmärkning baserad på artikel 292 EG. Enligt min mening utgör artikel 292 EG ett specifikt uttryck för den allmänna lojalitetsplikt som föreskrivs i artikel 10.2 EG.⁵⁴ Den bedömning som har vidtagits utifrån artikel 292 EG är därför tillräcklig.

53 — Se, till exempel, Irlands påståenden avseende Förenade kungarikets skyldigheter enligt direktiv 85/337 i Irlands inlägga, punkterna 7.28, 8.102 och 8.114.

54 — Se ovan punkt 10.

56. Kommissionen har även framfört ett andra argument för att Irland skall anses ha åsidosatt sin samarbetskyldighet. Den har hävdad att Irland enligt artikel 10 EG och artikel 192 EA skulle ha informerats och rådfrågats de behöriga gemenskapsinstitutionerna innan man inledde ett tvistlösningsförfarande med tillämpning av Unclos.

57. På denna punkt håller jag med kommissionen. Artikel 10 EG och artikel 192 EA innebär att gemenskapens institutioner och medlemsstaterna har en ömsesidig skyldighet till lojalt samarbete.⁵⁵ Denna skyldighet är särskilt viktig på området för yttre förbindelser,⁵⁶ och är i synnerhet tillämplig i ett sammanhang där både gemenskapen och medlemsstaterna har ingått ett avtal med tredjeland.⁵⁷

58. Samarbetskyldigheten kan under vissa omständigheter medföra en skyldighet för

medlemsstaterna att rådfråga kommissionen för att undvika risken för åsidosatta gemenskapsregler eller hindra gemenskapens politik.⁵⁸ Enligt min mening hade Irland en sådan skyldighet under de omständigheter som föreligger i det förevarande målet. Irland beslutade att inleda ett skiljeförfarande mot en annan medlemsstat, i enlighet med ett internationellt avtal som gemenskapen är part i, och beträffande en fråga som eventuellt omfattades av domstolens exklusiva behörighet. Som kommissionen med rätta har påpekat kunde överläggningar ha varit lämpliga för att fastställa i vilken utsträckning tvisten avsåg gemenskapsrätten. Det hade dessutom möjliggjort ett meningsutbyte avseende frågan huruvida ett fördragsbrottsförfarande skulle kunna inledas gentemot den medlemsstat som påstods ha agerat i strid med det internationella avtalet. Irland bad emellertid inte om att få kommissionens synpunkter förrän efter det att man hade inlett tvistlösningsförfarandet.

55 — Se, till exempel, dom av den 10 februari 1983 i mål 230/81, Luxemburg mot parlamentet (REG 1983, s. 255; svensk specialutgåva, volym 7, s. 17), punkt 37, av den 22 oktober 1998 i de förenade målen C-36/97 och C-37/97, Kellinghusen och Kelsen (REG 1998, s. I-6337), punkt 30, av den 4 mars 2004 i mål C-344/01, kommissionen mot Tyskland (REG 2004, s. I-2081), punkt 79, och av den 13 juli 2004 i mål C-82/03, kommissionen mot Italien (REG 2004, s. I-6635), punkt 15.

56 — Se, till exempel, domen i det ovannämnda AETR-målet, punkterna 21 och 22, dom av den 14 juli 1976 i de förenade målen 3/76, 4/76 och 6/76, Kramer (REG 1976, s. 1279; svensk specialutgåva, volym 3, s. 155), punkterna 42–45, avgörande 1/78 av den 14 november 1978 (REG 1978, s. 2151; svensk specialutgåva, volym 4, s. 187), punkt 33, domen i det ovannämnda målet Kupferberg, punkt 13, och dom av den 2 juni 2005 i mål C-266/03, kommissionen mot Luxemburg (REG 2005, s. I-4805), punkterna 57–66.

57 — Se, för ett liknande resonemang, det ovannämnda yttrandet 2/91, punkt 36, yttrande 1/94 av den 15 november 1994 (REG 1994, s. I-5267; svensk specialutgåva, volym 16, s. I-233), punkt 108, och dom av den 19 mars 1996 i mål C-25/94, kommissionen mot rådet (REG 1996, s. I-1469), punkt 48.

59. Mot bakgrund av vad som har angetts ovan, anser jag att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 10 EG och artikel 192 EA.

58 — Se, som exempel på fall då domstolen ansåg att artikel 10 EG medförde en skyldighet att rådfråga kommissionen, domen i det ovannämnda målet Frankrike mot Förenade kungariket, punkterna 8 och 9, dom av den 5 maj 1981 i mål 804/79, kommissionen mot Förenade kungariket (REG 1981, s. 1045; svensk specialutgåva, volym 6, s. 79), punkt 31, och av den 7 maj 1987 i mål 186/85, kommissionen mot Belgien (REG 1987, s. 2029), punkt 40, samt domen i det ovannämnda målet C-266/03, kommissionen mot Luxemburg, punkterna 61–66, och dom av den 14 juli 2005 i mål C-433/03, kommissionen mot Tyskland (REG 2005, s. I-6985), punkterna 68–73.

VI — Rättegångskostnader

60. Eftersom kommissionen har begärt ersättning för sin rättegångskostnad föreslår

jag att Irland, som är tappande part i detta mål, skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med artikel 69.2 i rättegångsreglerna.

VII — Förslag till avgörande

61. Jag föreslår att domstolen

- fastställer att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 292 EG och artikel 193 EA genom att inleda ett tvistlösningsförfarande mot Förenade kungariket angående MOX-anläggningen i Sellafield,
- fastställer att Irland har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 10 EG och artikel 192 EA genom att inleda ovannämnda förfarande utan att dessförinnan rådgöra med kommissionen, och
- förpliktar Irland att ersätta rättegångskostnaden.